

Дело C-825/19**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

12 ноември 2019 г.

Запитваща юрисдикция:

Thüringer Finanzgericht, Гота (Германия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

22 октомври 2019 г.

Жалбоподател:

Beeren-, Wild-, Feinfrucht GmbH

Ответник:

Hauptzollamt Erfurt

Обстоятелства в основата на главното производство

Предоставяне на разрешение с обратна сила за употреба за специфични цели и въпросът за приложимите в главното производство разпоредби на правото на Съюза — Регламент (ЕС) № 952/2013 или Регламент (ЕИО) № 2454/93 — и евентуално какви са условията за предоставянето на разрешение, установени в приложимата уредба на Съюза

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Тълкуване на член 211 от Регламент (ЕС) № 952/2013 и евентуално на член 294, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 2454/93

Член 267, втора алинея ДФЕС

Преюдициални въпроси

- 1) Трябва ли член 211, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза (МКС) (ОВ L 269, 2013 г., стр. 1) да се тълкува в смисъл, че се прилага само към заявления за предоставяне на разрешения с обратна сила, обхващащи периода от 1 май 2016 г. нататък?
- 2) При отрицателен отговор на първия въпрос: приложим ли е член 211 от МКС към заявления за предоставяне на разрешения с обратна сила, обхващащи периода преди 1 май 2016 г., само в случаите, когато заявлението за предоставяне на разрешение е подадено преди влизането на новия закон в сила, но митническите органи са се произнесли за пръв път с отказ по такова заявление след 1 май 2016 г.?
- 3) При отрицателен отговор на втория въпрос: приложим ли е член 211 от МКС към заявления за предоставяне на разрешения с обратна сила, обхващащи периода преди 1 май 2016 г., и в случаите, когато митническите органи са се произнесли с отказ по такова заявление още преди 1 май 2016 г., както и след това (с други мотиви)?
- 4) При утвърдителен отговор на първия и втория въпрос и при отрицателен отговор на третия въпрос: трябва ли член 294, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 2454/93 на Комисията от 2 юли 1993 година за определяне на разпоредби за прилагане на Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 253, 1993 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 7, стр. 3) да се тълкува в смисъл, че:
 - а) разрешение с обратно действие, обхващащо периода след датата на изтичане на срока на предходното разрешение, може да бъде издадено, както е предвидено в параграф 3 от същия член, с максимална продължителност на обратното действие от една година от датата на подаване на заявлението, и
 - б) трябва ли предвиденото в параграф 3 доказателство за наличието на икономическа нужда, както и за липсата на опит за измама или на явно нехайство, да бъде налице и при издаването на последващо разрешение по параграф 2?

Релевантни разпоредби на правото на Съюза

Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 2013 г., стр. 1) (наричан по-нататък „МКС“), членове 5, 116, 174, 211, 286;

Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446 на Комисията от 28 юли 2015 година за допълнение на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на подробни правила за някои от разпоредбите на Митническият кодекс на Съюза (ОВ L 343, 2015 г., стр. 1) (наричан по-нататък „ДР-МКС“), членове 148, 172;

Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 302, 1992 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 5, стр. 58) (наричан по-нататък „МК“), членове 21, 85;

Регламент (ЕИО) № 2454/93 на Комисията от 2 юли 1993 година за определяне на разпоредби за прилагане на Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 253, 1993 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 7, стр. 3), последно изменен с Регламент (ЕО) № 993/2001 на Комисията (ОВ L 141, 2001 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 14, стр. 5) (наричан по-нататък „РИ-МК“), членове 294, 508;

Регламент (ЕИО) № 1430/79 на Съвета от 2 юли 1979 година относно възстановяване или опрощаване на вносни или износни сборове (ОВ L 175, 1979 г., стр. 1);

Насоки във връзка с част II, дял I, глава 2 „Употреба за специфични цели“ на Регламент (ЕИО) № 2454/93 на Комисията за определяне на разпоредби за прилагане на Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ C 207, 2002 г., стр. 2) (наричани по-нататък „Насоки от 2002 г.“).

Кратко представяне на фактичката обстановка и на производството

- 1 Жалбоподателят разполага с валидно до 31 декември 2012 г. разрешение за допускане на несъюзни стоки, в случая вносни гъби, за свободно обращение с оглед на употреба за специфични цели. Поради незнание не е подадено заявление за удължаване на разрешението, за предоставяне на т.нар. последващо разрешение.
- 2 Пропускът за подаване на заявлението е забелязан по време на данъчна проверка. Впоследствие, на 9 януари 2015 г. жалбоподателят подава заявление за последващо разрешение. Ответникът издава такова разрешение на 14 януари 2015 г., но само за периода от подаването на заявлението нататък. Той отказва да удължи обратното действие за периода след изтичането на срока на предходното разрешение, каквато възможност е предвиждал действащият тогава член 294, параграф 2 от РИ-МК, т.е. за периода от 1 януари 2013 г. нататък.

- 3 С писмо от 22 април 2015 г., в което посочва като аргумент затрудненото си икономическо положение поради протичащо оздравяване на предприятието, жалбоподателят отправя още веднъж искане за предоставяне на разрешение с обратна сила, което да обхване периода след изтичането на срока на предходното разрешение.
- 4 С акт от 13 май 2015 г. ответникът се произнася с отказ по това заявление за последващо разрешение (за периода от 1 януари 2013 г. до 8 януари 2015 г.).
- 5 Жалбоподателят оспорва акта от 13 май 2015 г. с жалба по административен ред. Тя е отхвърлена от ответника с решение от 6 април 2016 г. Същото е оспорено от жалбоподателя по съдебен ред с жалба от 3 май 2016 г. пред запитващата юрисдикция. По време на производството пред нея ответникът издава на 21 март 2019 г. нов акт, с който отказва последващо разрешение въз основа на мотиви, различни от тези в първоначалния отказ. Предмет на обжалването по съдебен ред става актът за отказ от 21 март 2019 г.

Основни доводи на страните в главното производство

- 6 Ответникът поддържа, че в разглеждания случай за предоставянето на поисканото разрешение с обратна сила е приложим член 294, параграф 2 от РИ-МК. От член 294, параграф 3 от РИ-МК било видно, че обратното действие на последващо разрешение по параграф 2 можело да обхване най-много период от една година считано от подаването на заявлението. Освен това за предоставяне на разрешение по член 294, параграф 2 от РИ-МК се изисквало да са изпълнени установените в параграф 3 от същия член условия, а именно наред с друго да е доказано, че е налице икономическа нужда от разрешение с обратно действие, и молбата да не се дължи на явно нехайство. Жалбоподателят не бил представил доказателство за наличие на икономическа нужда. Освен това въпреки знанието си за процесуалната разпоредба и въпреки съответните указания жалбоподателят пропуснал да подаде своевременно заявление за последващо разрешение, което показвало явно нехайство.
- 7 Влезният в сила на 1 май 2016 г. член 211 от МКС бил процесуална разпоредба и като такава не бил приложим към настоящия случай. Всъщност съгласно практиката на Съда процесуалните разпоредби били приложими само за заварените производства към момента на влизането им в сила, докато в настоящия случай, въпреки новия акт от 21 март 2019 г., административното производство било приключено още на 6 април 2016 г. с издаването на решението по жалбата по административен ред, и следователно производството не било повече висящо към момента на влизането в сила на член 211 от МКС.
- 8 Според жалбоподателя член 211 от МКС е приложим към настоящия случай, тъй като е изцяло процесуална разпоредба, а съгласно утвърдената практика на Съда процесуалният закон по принцип се прилага с обратно действие.

- 9 Ако обаче към разглеждания случай вместо член 211 от МКС следвало да се приложи член 294, параграф 2 от РИ-МК, тогава за предоставянето на последващо разрешение с обратна сила по тази разпоредба не трябвало да бъдат налице условията по член 294, параграф 3 от РИ-МК. Параграф 3 от член 294 от РИ-МК се отнасял за изключения и не бил приложим към предоставянето на последващо разрешение, уредено в параграф 2 от същия член. Следователно разрешението с обратна сила по член 294, параграф 2 от РИ-МК можело да бъде предоставено и за период, по-дълъг от една година, и не било необходимо да се проверява за наличие на явно нехайство по смисъла на член 294, параграф 3 от РИ-МК като пречка за предоставяне на разрешението.

Кратко изложение на мотивите за преюдициалното запитване

- 10 Според запитващата юрисдикция решаването на делото по главното производство зависи от въпроса дали член 211 от МКС е приложим към фактите и обстоятелствата по същото производство. Всъщност при утвърдителен отговор на този въпрос, от текста на член 211, параграф 2, буква з) от МКС следва непосредствено, че заявлението за подновяване на разрешение за същия вид операция и стоки може да се подаде в рамките на три години след изтичане на срока на първоначалното разрешение. Въпросът за приложимостта на член 211 от МКС произтича от факта, че жалбоподателят е подал заявление през 2015 г., тоест по време, когато тази разпоредба още не се е прилагала, както става ясно от член 288, параграф 2 от МКС.
- 11 Що се отнася до въпроса за обратното действие на закона, съгласно постоянната практика на Съда следва да се прави разграничение между материалноправни и процесуалноправни норми.
- 12 Съдът е постановил, че по принцип процесуалноправните норми са приложими за всички висящи производства към момента на влизането им в сила (решение на Съда от 9 март 2006 г., *Beemsterboer*, C-293/04, EU:2006:162, т. 19 и цитираната съдебна практика).
- 13 Именно този принцип е следван от Първоинстанционния съд и Съда на Европейските общности при решаването на спорове, по които е трябвало да се установи коя е приложимата уредба – тази, която е действала преди влизането в сила на МК, или тази след неговото влизане в сила (решение на Съда от 24 септември 1998 г., *Sportgoods*, C-413/96, EU:C:1998:430, както и решение на Първоинстанционния съд от 10 май 2001 г. по дело T-186/97, *Kaufring* и др./Комисия, EU:T:2001:133).
- 14 Обратно, материалноправните норми са приложими само към факти и обстоятелства, които са настъпили по време на тяхното действие (решение на Съда от 23 февруари 2006 г., *Molenbergnatie*, C-201/04, EU:2006:136, т. 34).

- 15 По изключение обаче Съдът е тълкувал норми на материалното право на Общността в смисъл, че те са приложими към факти и обстоятелства, настъпили преди влизането им в сила, ако техният текст, цел и структура налагат да им се придаде такова действие (решение на Съда от 9 март 2006 г., *Beemsterboer*, C-293/04, EU:2006:162, т. 21 и цитираната съдебна практика).
- 16 Освен това, като се основава на т. 11 от решението си от 12 ноември 1981 г., *Meridionale Industria Salumi* и др. (212/80 до 217/80, EU:C:1981:270), Съдът разглежда в т. 32 от решението си от 23 февруари 2006 г., *Molenbergnatie* (C-201/04, EU:2006:136) въпроса за нормите, които съдържат както материалноправни, така и процесуалноправни разпоредби, и образуват единно цяло, при което отделните разпоредби на акта не могат да се разглеждат изолирано една от друга по отношение на действието им по време. Съдът се е произнесъл в този смисъл в решението си от 12 ноември 1981 г., *Meridionale Industria Salumi* и др. (212/80 до 217/80, EU:C:1981:270) относно влизането в сила на тогавашния Регламент № 1697/79. По онова време действащото дотогава национално законодателство е било заместено от новата уредба на Общността, с което за пръв път започва да действа единна и цялостна общностна уредба на допълнителното облагане с митни сборове.
- 17 Запитващата юрисдикция приема, че по принцип член 211 от Регламент (ЕС) № 952/13 е процесуалноправна разпоредба. Аргументи за това са по принцип нейното място в структурата на разпоредбите и нейното основно съдържание. Член 211 от МКС съдържа обаче някои критерии за предоставянето на разрешения, каквито не е имало – поне изрично – в член 291 и сл. от РИ-МК. С оглед на това, според запитващата юрисдикция се поставя въпросът дали член 211 МКС е изцяло процесуална норма, или пък дали не следва да се разглежда като норма, която, аналогично на случая при решението на Съда от 12 ноември 1981 г., *Meridionale Industria Salumi* и др. (212/80 до 217/80, EU:C:1981:270), съдържа както материалноправни, така и процесуалноправни разпоредби, които образуват единно цяло, при което отделните разпоредби на акта не могат да се разглеждат изолирано една от друга по отношение на действието им по време. В подкрепа на това виждане е фактът, че съгласно член 174 от МКС във връзка с член 148, параграф 4, буква г) от ДР-МКС в случаите, когато е предоставено разрешение с обратна сила, приетата митническа декларация се анулира по заявление на декларатора и се замества от декларация за поставяне под режим на специфична употреба, а съгласно член 116, параграф 1 от МКС внесените вносни мита се възстановяват. Така в това отношение поне косвено се нормират материалноправни последици. От друга страна, с приемането на МКС Регламент № 952/2013 не въвежда за пръв път правна уредба на равнището на Съюза, за разлика от случая по делото, по което Съдът се е произнесъл с решение от 12 ноември 1981 г., *Meridionale Industria Salumi* и др. (212/80 до 217/80, EU:C:1981:270). Всъщност МК е бил кодифициран като правен акт на Общността (право на Съюза) още с

приемането на Регламент № 2913/92. МКС в редакцията му съгласно Регламент № 952/2013 заменя МК в редакцията му съгласно Регламент № 2913/92 (член 286, параграф 2 от МКС), който е бил многократно изменян (вж. съображение 12 на Регламент № 952/2013), с цел митническото законодателство да стане по-модерно, опростено, рационализирано и прозрачно (вж. съображения 43 и 56 на Регламент № 952/2013).

- 18 Друг принцип съгласно досегашната практика на Първоинстанционния съд, на който се позовава запитващата юрисдикция, е че процесуалноправните норми са приложими само за неприключените към момента на влизането им в сила производства по правни спорове, по които съответните молби са подадени след влизането на новия закон в сила, тъй като вече приключените с решение (член 5, точка 39 от МКС) административни производства не могат повече да се считат за „неприключени производства по правни спорове“ (решения на Първоинстанционния съд от 10 май 2001 г., *Kaufring* и др./Комисия, T-186/97, T-187/97, T-190/97 до T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97 до T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 и T-147/99, EU:T:2001:133, т. 35 и от 9 юни 1998 г., *Unifrigo Gadus* и *CPL Imperial 2*/Комисия, T-10/97 и T-11/97, EU:T:1998:118, т. 18 и сл.). От друга страна, в т. 35 от решението си от 10 май 2001 г., *Kaufring* и др./Комисия (T-186/97, T-187/97, T-190/97 до T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97 до T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 и T-147/99, EU:T:2001:133) Първоинстанционният съд се позовава на т. 22 от решението на Съда от 6 юли 1993 г., *ST Control (Rotterdam)* и *JCT Benelux*/Комисия (C-121/91 и C-122/91, EU:C:1993:285). В случая по делото, по което Съдът се е произнесъл с това решение, жалбоподателят подава през октомври 1985 г. молба за опрощаване на вносни мита, тоест това се случва още при действието на тогавашния Регламент № 1430/79. През 1986 г. въпросната молба за опрощаване е отхвърлена от нидерландските органи. Този отказ е обжалван пред нидерландски съд, който през ноември 1989 г. го прогласява за нищожен. Нидерландската администрация е задължена да препрати молбата до Европейската комисия, която обаче не се произнася в рамките на четири месеца, а едва на шест месеца. През 1985 г. съгласно действащата по онова време правна уредба Комисията се е произнасяла в срок от четири месеца, а съгласно действащата от 1987 г. нататък уредба тя е разполагала със срок от шест месеца за това. Според запитващата юрисдикция от посочените факти следва, че са приложими процесуалноправните разпоредби, действащи към момента на вземането на решението, независимо от това кога е подадена молбата, по която се взема решението.
- 19 Ако Съдът обаче даде утвърдителен отговор на първия или на втория преюдициален въпрос и в същото време отрицателен отговор на третия въпрос, запитващата юрисдикция ще трябва да реши делото, като приложи действащия към момента на подаване на заявлението член 294, параграф 2 от РИ-МК. Германската митническа администрация поддържа виждането, че обратното действие на последващо разрешение по тази разпоредба може да обхване най-много една година, както било предвидено в член 294,

параграф 3 от РИ-МК за случаите на „изключения“. Освен това тази администрация счита, че предвиденото в член 294, параграф 3 от РИ-МК доказателство за наличие на икономическа нужда, както и за липсата на намерение за измама или на явно нехайство (член 294, параграф 3, буква а) от РИ-МК), трябва да се изисква като допълнително условие за предоставянето на последващо разрешение по параграф 2 от същия член. Според запитващата юрисдикция такова ограничение не следва нито от текста на член 294, параграф 2 от РИ-МК, нито от Насоките от 2002 г. за тълкуване на тази норма, но те се отнасят само за разрешението с обратна сила по член 294, параграф 3 от РИ-МК. Разпоредбата на член 294, параграф 2 от РИ-МК урежда обаче подновяването на вече предоставено разрешение за същия вид операция и стоки. Запитващата юрисдикция е убедена, че поради това тази разпоредба има самостоятелно значение в сравнение с разпоредбите на параграф 3, от което следва, че условията за предоставяне на разрешение по параграф 3 не могат да бъдат пренесени към последващото разрешение по параграф 2.